

Kuželosečky

Teorie

- definice kuželoseček – kružnice, elipsa, parabola, hyperbola
- obecné rovnice kuželoseček
- vrcholová rovnice paraboly - ohnisko, řídící přímka; středová rovnice kružnice - poloměr; osová rovnice elipsy a hyperboly - střed, ohniska, hlavní a vedlejší osy a poloosy, excentricita, hyperbola
- vzájemná poloha kuželoseček a přímek – tečny, sečny, vnější přímky

Praxe

Příklad 1

Vypočítejte vzdálenost bodu $A[8;1]$ od středu kružnice dané rovnicí $x^2 - 4 \cdot x + y^2 + 14 \cdot y + 48 = 0$

Příklad 2

Kružnice prochází body $A[-6; 3]$ a $B[0; 5]$ a má střed na přímce o rovnici $2 \cdot x - y + 5 = 0$. Napište její rovnici.

Příklad 3

Rozhodněte, zda body $A[4; 5]$, $B[0; 3]$, $C[1; 2]$ leží na elipse, vně elipsy nebo uvnitř elipsy dané rovnicí $9 \cdot x^2 + 16 \cdot y^2 = 45$

Příklad 4

K hyperbole určené rovnicí $x^2 - y^2 = 1$ napište rovnici tečny, která prochází bodem $A[0; 1]$.

Příklad 5

Najděte průsečíky paraboly $y^2 = 12 \cdot x$ s přímkou $2 \cdot x + 3 \cdot y - 24 = 0$ a vypočtěte délku příslušné tětivy.

Příklad 6

Jakou směrnici k musí mít přímka o rovnici $y = k \cdot x + 2$, aby se dotýkala paraboly $y^2 = 4 \cdot x$.

Příklad 7

Pro jaké q je přímka $y = x + q$ a) sečnou, b) tečnou, c) vnější přímkou elipsy dané rovnicí $9 \cdot x^2 + 5 \cdot y^2 = 45$

Obvody a obsahy rovinných obrazců

Teorie

- čtverec, obdélník, rovnoběžník, kosočtverec; lichoběžník; nepravidelné n-úhelníky; pravidelné n-úhelníky
- kruh a jeho části
- využití trojúhelníků pro řešení rovinných útvarů

Praxe

Příklad 1

Dokažte, že obsah kosočtverce je roven polovičnímu součinu velikostí jeho úhlopříček.

Dokažte, že obsah každého rovnoběžníku, který je dán velikostmi úhlopříček u , v a úhlem ω jimi sevřeným, vypočítáme podle vzorce $S = \frac{1}{2} \cdot u \cdot v \cdot \sin \omega$

Vypočítejte obsah kosočtverce, jehož velikosti úhlopříček jsou $u = 12 \text{ mm}$, $v = 19 \text{ mm}$.

Příklad 2

Vypočítejte obsah lichoběžníku ABCD o stranách $a = 65 \text{ cm}$, $b = 29 \text{ cm}$, $c = 40 \text{ cm}$, $d = 36 \text{ cm}$.

Příklad 3

Výpočtem dokažte, že velikosti stran pravidelného pětiúhelníku, šestiúhelníku a desetiúhelníku vepsaných jedné kružnici o poloměru r jsou velikostmi stran pravoúhlého trojúhelníku.

Příklad 4

Nad výškou rovnostranného trojúhelníku o straně a sestrojte kružnici. Vypočítejte obsah společný kruhu i trojúhelníku.

Výsledky

17. otázka

Příklad 1

10

Příklad 2

$$[-2; 1]$$

Příklad 3

všechny leží vně

Příklad 4

překvapivě $y=1$

Příklad 5

$$[96; -24] \quad [6; 6] \quad 30\sqrt{10}$$

Příklad 6

$$k = \frac{1}{2}$$

Příklad 7

$q = \pm 4$ tečna; $q \in (-\infty; -4) \cup (4; \infty)$ vnější přímka; $q \in (-4; 4)$ sečna

18. otázka

Příklad 1

úhlopříčky jsou na sebe kolmé; kosočtverec je tvořen čtyřmi pravoúhlými trojúhelníky, jejichž odvěsny jsou

polovinami úhlopříček
$$S = 4 \cdot \frac{\frac{u}{2} \cdot \frac{v}{2}}{2} = \frac{u \cdot v}{2}$$

úhlopříčky se půlí, rovnoběžník je tvořen čtyřmi trojúhelníky, pro dva platí $S = \frac{u}{2} \cdot \frac{v}{2} \cdot \sin \omega$, pro další dva

platí $S = \frac{u}{2} \cdot \frac{v}{2} \cdot \sin(180 - \omega) = S = \frac{u}{2} \cdot \frac{v}{2} \cdot \sin \omega$.

$$114 \text{ mm}^2$$

Příklad 2

$$42 \cdot \sqrt{979}$$

Příklad 3

$$\text{vychází} \quad \sin^2 36^\circ = \sin^2 30^\circ + \sin^2 18^\circ$$

Příklad 4

$$\left(\frac{3 \cdot \sqrt{3}}{8} + \frac{\pi}{4}\right) \cdot a^2$$